

Jaarverslag

2025

STREEKHISTORISCH CENTRUM
MUSEUM VAN DE STREEK

HET LAATSTE JAAR IN HUIZE TER MARSE.
De oude villa had sinds 1975 onderdak geboden aan het Streekhistorisch Centrum, maar het gebouw uit 1884 voldeed niet aan de voorwaarden voor de huisvesting van een modern museum en documentatiecentrum. Het jaar 2025 stond vooral in het teken van de verhuizing naar wat later 't Dok zou gaan heten.

[KLIK HIER OM VERDER TE GAAN](#)

COLOFON

Teksten en data
Helen Kämink

Tekstbijdrage Voorwoord
Jan Frankema

Tekstbijdrage Financiën
Henk Wakker

(Tenzij anders aangegeven)

Vormgeving, opmaak, foto's en diagrammen
Jaap Kok

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt worden in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of door fotokopieën, opname, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Streekhistorisch Centrum.

© 2026, Museum van de Streek

INHOUD

Inhoud 2

Doelstelling 3

Van de voorzitter 4

1. ORGANISATIE 5

1.1 Het bestuur

1.2 Medewerkers

1.3 Vrijwilligers

1.4 Donateurs

2. FINANCIËN 11

2.1 Het proces van planning en control.

2.2 Resultaten 2025

2.3 Vooruitzicht 2026

3. COLLECTIE 13

3.1 Huisvesting

3.2 Collectieregistratie

3.3 Collectiebeheer en -behoud

3.4 Aanwinsten

4. PRESENTATIES 17

4.1 Zondagmiddagactiviteiten

4.2 Donateursactiviteiten

4.3 Presentaties voor groepen

4.4 Veerten

4.5 Educatie

4.6 Open Monumentendag

4.7 Knoal in Wol

5. SAMENWERKING 27

5.1 Jatrie

5.2 80 jaar Bevrijding

5.3 De Oude Stelmakerij in Sellinger

5.4 Overige presentaties en samenwerking

6. BEZOEKERS 28

Verhuisbedrijf Koning hielp bij de opslag en het transport van de collectie uit de villa.

DOELSTELLING

De Stichting Streekhistorisch Centrum (SHC) is opgericht op 1 oktober 1971 met de volgende doelstelling:

‘Het bevorderen van de belangstelling voor en de kennis van de ontwikkeling van de Kanaalstreek en het aangrenzende deel van Westerwolde, op cultureel, sociaal, economisch en ander gebied.’

Deze doelstelling wordt nagestreefd met inzet van de volgende middelen:

1. ‘Het bijeenbrengen, onderhouden en tentoonstellen van documenten en voorwerpen van streekhistorisch belang.’
2. ‘Het ontplooiën, stimuleren en coördineren van activiteiten die aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.’
3. ‘Het samenwerken met andere instellingen en organisaties die op soortgelijk gebied als dat van de stichting werkzaam zijn.’
4. ‘Alle andere wettige middelen.’

Het doel van de stichting is niet gericht op het maken van winst.

In 2020 is het Streekhistorisch Centrum begonnen met het nadenken over en het implementeren van de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur 2019 (GCC). Waar mogelijk proberen we deze toe te passen. In 2022 zijn de statuten met de GCC in overeenstemming gebracht en sindsdien werken we daarnaar.

In dit jaarverslag is te lezen welke activiteiten we hebben ontplooid om onze maatschappelijke doelstelling te verwezenlijken.

VAN DE VOORZITTER

Het jaar 2025 was een heel bijzonder jaar voor het Streekhistorisch Centrum. Een jaar met veel veranderingen. Het eigendom van de Jatrie is overgedragen aan de stichting met dezelfde naam. Dit betekent het einde van de betrokkenheid van het SHC bij het schip. Nog een verandering: de dependance van het SHC in Sellingen (De Oude Stelmakerij) is, korte tijd na de overdracht aan een nieuwe stichting, gesloten. Hiermee vervalt de expositieruimte in de gemeente Westerwolde.

De meeste veranderingen betreffen echter de voorbereiding van en de daadwerkelijke herinrichting en verhuizing van het SHC in Stadskanaal. Dit tijdrovende proces heeft zijn weerslag gehad op de gebruikelijke activiteiten van het SHC. Veel van deze activiteiten zijn dit jaar noodgedwongen niet of in mindere mate doorgegaan.

De samenwerking met de bibliotheek, de bouwactiviteiten, de opbouw van de tentoonstelling, het onderbrengen van het archief, de inrichting van de werkplekken van de vrijwilligers en de daadwerkelijke verhuizing naar de Continentenlaan hebben veel tijd, veel energie en menig zweetdruppel gekost. Maar we zijn trots en blij met het uiteindelijke resultaat.

Voor al deze ontwikkelingen is de steun van alle betrokkenen, waaronder de gemeente Stadskanaal, de fondsen en hun financiële bijdragen, de vrijwilligers, de donateurs, de sponsors, onontbeerlijk. Wij zijn daar zeer erkentelijk voor en hopen op deze steun en inzet te mogen blijven rekenen.

Huize ter Marse is nu 't Dok en de naam Streekhistorisch Centrum is veranderd in Museum van de Streek. Na een jaar van veranderingen gaan we over naar de periode waarin we een museum gaan neerzetten dat de historie van de streek op een bijzondere en aantrekkelijke manier voor het voetlicht brengt.

Jan Frankema,

voorzitter.

1. ORGANISATIE

1.1 HET BESTUUR

De stichting Streekhistorisch Centrum hanteert een bestuursmodel met directie, waarbij de directeur verantwoording over de uitvoering van het beleid en de dagelijkse gang van zaken aflegt aan het bestuur en het bestuur controle uitvoert en eindverantwoordelijk is voor het gevoerde beleid.

In 2025 werden er acht bestuursvergaderingen gehouden. De vergaderingen werden voorbereid en bijgewoond door directeur Helen Kämink. De secretaris notuleert en maakt de verslagen van de vergaderingen. Deze verslagen worden aan alle betrokkenen verzonden en na goedkeuring ondertekend en bewaard in het SHC. In de vergaderingen informeert de directeur het bestuur over de gebeurtenissen in de voorafgaande periode en worden lopende ontwikkelingen besproken.

Het hele jaar stond in het teken van de verhuizing naar de bibliotheeklocatie en de herinrichting van het nieuwe museum en archief. Dat betekende ook een grote rol voor het bestuur binnen de overleggen met de projectorganisatie, en de planning en control van de financiering. In 2024 is deze projectorganisatie ingericht met een uitvoerende projectgroep voor de organisatorische afstemming, en een stuurgroep voor de besluitvorming. Bestuurslid Douwe Huizing maakte samen met de directeur deel uit van de projectgroep. Ruurd Brekveld en Henk Wakker vertegenwoordigden het SHC als resp. voorzitter en penningmeester in de stuurgroep.

Voor de details van dit project wordt verwezen naar het projectverslag en de evaluatie van “De Metamorfose van het Streekhistorisch Centrum”.

De samenstelling van het bestuur wijzigde in 2025 niet.

Hieronder volgen de namen van de bestuursleden met daarbij hun nevenfuncties gedurende 2025:

Ruurd Brekveld, voorzitter

- Voorzitter Imkersvereniging Westerwolde
- Raadslid Gemeenteraad Westerwolde1: januari 2025 tot en met 3 februari 2025

Jan Frankema, secretaris

- Voorzitter College van Kerkrentmeesters PKN Stadskanaal
- Secretaris gemeentelijke afdeling van het CDA
- Penningmeester stichting TVG Assen

Henk Wakker, penningmeester

- Lid Raad van toezicht Scholengroep Perspectief Stadskanaal
- Voorzitter Adviesraad Welstad Stadskanaal
- Ledenraad Rabobank Groningerland
- Penningmeester Hospice Veen en Wolden
- Voorzitter RvC Zorghuis Samen in Onstwedde

Petri Velema

- Geen

Anne-Greet Wilting

- Vennoot gemengd agrarisch bedrijf

Harry Scholte

- Eigenaar Scholte Management en Advies
- Vice-voorzitter Raad van Toezicht Stichting Primenius, primair onderwijs en kinderopvang
- Vice-voorzitter Raad van Toezicht ROC MBO Noorderpoort
- Secretaris R.K. Uitvaartvereniging Musselkanaal e.o.

Douwe Huizing

- Geen

Bestuursleden worden voor een termijn van vier jaar benoemd en kunnen vervolgens voor maximaal één termijn worden herkozen. Anne-Greet Wilting en Jan Frankema werden in 2025 herbenoemd voor hun tweede termijn.

Het rooster van aan- en aftreden van het bestuur ziet er nu als volgt uit:

Naam	Functie	Aantreden	Aftreden	Herkiesbaar
Petri Velema	Lid	26-02-2018	26-02-2026	nee
Anne-Greet Wilting	Lid	07-12-2020	07-12-2028	nee
Jan Frankema	Secretaris	01-03-2021	01-03-2029	nee
Ruurd Brekveld	Voorzitter	07-03-2022	07-03-2026	ja
Harry Scholte	Lid	24-10-2022	24-10-2026	ja
Henk Wakker	Penningmeester	12-04-2023	12-04-2027	ja
Douwe Huizing	Lid	12-04-2023	12-04-2027	ja

Bestuursleden van het SHC ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden, hebben geen nevenfuncties die strijdig zijn met hun functie in het bestuur van het SHC, noch enig privébelang.

1.2 MEDEWERKERS

Bij de stichting Streekhistorisch Centrum staat alleen de directeur op de loonlijst. Verder zijn er geen betaalde medewerkers in dienst. **Helen Kämink** vervult de functie van directeur sinds 1998. Zij heeft een dienstverband voor onbepaalde tijd voor 28 uur per week (0,78 Fte). Voor de salariëring wordt (op vrijwillige basis) de CAO Sociaal Werk gevolgd waarvan de administratie wordt uitbesteed aan Visma|Raet/YouForce. Het SHC is voor de pensioenregeling aangesloten bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn.

De directeur heeft de volgende (ambtshalve) nevenwerkzaamheden, alle onbezoldigd:

- Secretaris stichting Jatrie
- Secretaris stichting Drenth Monument
- Secretaris vereniging Parels in het Veen (deze vereniging is slapend)

Vanwege de beperkte middelen en het lange dienstverband van de directeur heeft de stichting geen recente sollicitatieprocedures hoeven doorlopen. De code Diversiteit en Inclusie is hiervoor dus ook nog nooit toegepast.

In 2025 werd voor de schoonmaak van het gebouw een beroep gedaan op Wedeka afd. Schoonmaak. In het verleden was de (vaste) schoonmaker ook conciërge en eerste aanspreekpunt voor publiek gedurende 20 uur per week. Vanwege de sluiting voor publiek met het oog op de aanstaande verhuizing, werd deze dienstverlening teruggebracht tot 2 uur per week. Dit werd uitgevoerd door wisselende schoonmakers.

1.3 VRIJWILLIGERS

Met maar één personeelslid op de loonlijst, zijn vrijwilligers onmisbaar om alle werkzaamheden die van een museum verwacht worden, uit te voeren. Van collectieregistratie en digitalisering tot onderhoud, van publieksontvangst tot de administratie, dit alles wordt door vrijwilligers verricht. Zelfs voor de vormgeving van al onze communicatie-uitingen doet het SHC een beroep op een vrijwilliger. Ook de voorbereidingen voor de verhuizing waren zonder de inzet van de vrijwilligers niet gelukt.

De meeste vrijwilligers behoren inmiddels tot de categorie gepensioneerden. Een klein aantal (5 van de 37) is uitkeringsgerechtigd of valt onder een participatieregeling van de gemeente en twee personen zijn nog regulier werkend.

Er is een vrijwilligersreglement waarin criteria zijn vastgelegd voor het al dan niet verstrekken van een vrijwilligersvergoeding. Momenteel betreft dat 1 vrijwilliger.

Bij de werving van nieuwe mensen wordt normaal gesproken gebruik gemaakt van de Vrijwilligersvacaturebank die is ondergebracht bij het Vrijwilligersinformatiepunt, het VIP! van de stichting Welstad in de gemeente Stadskanaal. Met het oog op de verhuisplannen werd dit jaar niet actief aan werving gedaan. Twee vrijwilligers gaven dit jaar aan te willen stoppen met hun werk voor het SHC.

In het kader van de verhuizing werden twee bijeenkomsten gehouden voor de vrijwilligers van zowel de bibliotheek als SHC gezamenlijk om hen mee te nemen in de planvorming. Hierbij werd ook aandacht besteed aan een eerste kennismaking met elkaar, voor als we straks gaan samenwerken op de nieuwe locatie.

Op donderdag 27 maart brachten 16 archiefvrijwilligers (incl. de directeur) een bezoek aan de Groninger Archieven tijdens hun Rondleidingenweek. We kregen een kijkje achter de schermen en in de nieuwe Studiezaal.

Op donderdag 4 december ging een groot deel van de vrijwilligers uit eten bij pizzeria Dolce Vita, van de spaar- en foaienpot voor personeelsuitjes.

Vanwege de drukte rondom de heropening op 17 december was er dit jaar geen gezamenlijke kerstmorgen. Dat wordt in het nieuwe jaar ingehaald.

Deze vrijwilligers werkten in 2025 voor het SHC:

Administratie

Gea Prophitius doet de boekhouding, verleent secretariële ondersteuning bij het beantwoorden van post en mail en houdt de donateursadministratie bij.

Vormgeving

Jaap Kok is de vormgever van al het drukwerk van het SHC. Hij maakte in 2025 ons tijdschrift Veerten, flyers en alle digitale nieuwsbrieven die we een paar keer per maand verzenden.

Archief

Het archiefwerk bestaat uit het volgens vastgestelde procedures beschrijven en scannen van nieuwe stukken, het controleren van ingevoerde registraties en digitaliseren van de collectie. Ook worden de bewaaromstandigheden regelmatig gecheckt.

Op 31-12-2025 werkten de volgende 14 mensen als vrijwilliger in ons archief:

- Fiena Mooibroek: registratie van krantenknipsels in de deelcollectie Plakboeken;
- Koen Oosterhuis: documenten beschrijven en invoeren;
- Stefan Smit: scannen en registreren van foto's en documenten, controle van de collectieregistratie en andere voorkomende computer- en opruimwerkzaamheden;
- Inge Balczun: invoeren, controleren en corrigeren van beschrijvingen in Adlib, invoeren van de bibliotheekcollectie;
- Eveline Smit: registreren en fotograferen van de voorwerpencollectie, conditiecontrole van de objecten (bv. textiel controleren op motgaten en daar op anticiperen); klimaatcontrole.
- Arie Stenekes: Foto's ordenen;
- Jaap Kok: foto's en negatieven scannen in HR indien nodig, vraagbaak bij archiefproblemen van de andere vrijwilligers (naast zijn werk als vormgever voor het SHC);
- Jan Roorda: documenten en foto's registreren in Adlib;
- Gosse de Kroon: diverse controlewerkzaamheden;
- Jan Mooibroek: scannen en beschrijven van foto's van o.a. JosPé;
- Helma Trox: Foto's uploaden naar de BeeldbankGroningen.nl, foto's beschrijven en scannen;
- Ineke Bos: controle van beschreven foto's en de nummering, herschikking van de mappen;
- Jan Tuil: inschrijven en scannen documentencollectie;
- Peter Schaaphok: inschrijven en scannen documentencollectie, bijhouden overzicht werkvoorraad.

Zondagmiddagvrijwilligers en de activiteitencommissie

De activiteitencommissie organiseert de lezingen en presentaties op zondagmiddag in de Bibliotheek en wordt daarbij bijgestaan door de zondagmiddagvrijwilligers die bezoekers aan de activiteiten ontvangen, helpen met het klaarzetten van de zaal en de koffie- en thee in de pauze verzorgen.

Een overzicht van de georganiseerde activiteiten is te vinden in hoofdstuk 4 van dit jaarverslag. Vanwege de verhuizing werden er na april 2025 geen nieuwe activiteiten meer georganiseerd.

De activiteitencommissie bleef ongewijzigd en bestond uit Helen Kämink, Bert Roossien, Hans van de Wiel samen met zijn vrouw Lydie Broens, Arie Stenekes en Roland Beyer.

Eén van de zondagmiddagvrijwilligers zette haar bijdrage even op pauze zolang de verhuizing nog niet heeft plaatsgevonden. Verder bestond het zondagteam uit:

- Aletta van Timmeren
- Aly Lukens
- Christina Klarenbeek
- Gerda Melenberg
- Doetie Ketellapper
- Tineke Mulder

Huwelijksvoltrekkingen

In 2025 waren er geen huwelijksvoltrekkingen in Ter Marse, en deze functie zal op de nieuwe locatie vervallen. Op een later moment zal afscheid van de huwelijksgastdames Janny Venema, Fiena Mooibroek en Jeannet Nieweg worden genomen.

Tuinonderhoud

Christina Spa en Jan Roorda verzorgden in 2025 voor het laatst de tuin, zodat we ons erf in nette staat aan de gemeente konden overdragen.

Redactie Veerten

De redactie van ons historisch tijdschrift Veerten werd ook in 2025 gevormd door Henk Dekker, Helen Kämink, Jaap Kok, Bert Roossien en Anne-Greet Wilting. Zij brachten zelfs in dit drukke jaar drie nummers uit. Daarnaast werkten als vaste gastschrijver mee: Jakob Been (Ter Apel), Stefan Smit (foto-rubriek Stefans selectie) en Jaap Meijering.

De opmaak en het drukklaar maken van het blad werden verzorgd door Jaap Kok. Geen van de redactieleden of auteurs ontvangt een (extra) vergoeding voor de werkzaamheden voor het blad.

1.4 DONATEURS

Donateurs zijn voor het SHC onontbeerlijk om meer eigen inkomsten te genereren. Het SHC kent zowel bedrijfs- als particuliere donateurs. Bedrijven betalen € 150,- per jaar, vanaf € 250,- mogen ze zich Vriend noemen. De bijdrage van bedrijven is nadrukkelijk een donatie. Hier staat geen tegenprestatie of invloed op het beleid tegenover al worden de bedrijfsdonateurs wel vermeld in ons tijdschrift Veerten. Het SHC is door de Belastingdienst erkend als Culturele ANBI onder RSIN nummer 3504918. Hierdoor zijn donaties aan het SHC onder voorwaarden aftrekbaar van de belasting.

Particulieren kunnen kiezen voor een individueel of een gezinsdonateurschap voor resp. € 35,- en € 45,- per jaar. Dit bedrag werd in 2025 niet verhoogd.

In 2025 maakten 299 particuliere donateurs hun bijdrage aan het SHC over, weer iets meer dan een jaar eerder.

20 bedrijven steunden het SHC als standaard bedrijfsdonateur, 1 bedrijf is vriend voor €250,- en 4 bedrijven doneren € 500,- als vriend.

Rabobank Groningerland organiseerde weer een Rabobank Clubsupport-actie. Afhankelijk van het aantal stemmen dat wij zelf weten te ‘winnen’ door promotie van deze actie onder onze achterban, maakt de bank dan een bedrag aan ons over. De Rabobank steunt hiermee verenigingen, stichtingen en andere goede doelen in hun werkgebied (als zij tenminste bij deze bank klant zijn). In totaal mochten we € 297,86 door deze actie ontvangen.

Beens Transportbedrijf, dat al ruim 30 jaar bedrijfsdonateur van het SHC is, sponsorde in natura het vervoer van pallets voor het project Knoal in Wol.

De jaarlijkse donateursreis voerde de deelnemers in 2025 naar Harderwijk. Voor de laatste maal vertrok de bus vanaf het Streekhistorisch Centrum aan de Ceresstraat.

In de vijftiende eeuw werd hier een klooster voor de Graue Susteren gebouwd en lange tijd werden hier de Gelderse munten geslagen. In de negentiende eeuw was het vooral een onderkomen voor het Koloniaal Werfdepot onder de naam Oranje Gelderlandkazerne.

Harderwijk is naast Zuiderzee-stad ook Hanzestad, universiteitsstad, vestingstad, garnizoensstad en stad waar Nederlandse spionnen werden opgeleid.

Onder leiding van een deskundige gids mogen de deelnemers de krenten uit de pap proeven: toegang tot plekken die niet altijd even toegankelijk zijn, zoals hier de raadzaal van het Oude Stadhuis op de Markt.

De laatste Nieuwjaarsvisite in Huize ter Marse werd bezocht door donateurs en andere relaties waaronder wethouder Egbert Hofstra (midden in beeld).

De medewerkers en vrijwilligers van zowel SHC als Bibliotheek werden geregeld op de hoogte gehouden over de vorderingen van het samengaan.

Tijdens een van de gezamenlijke voorbereidingsbijeenkomsten werd, onder embargo, de naam van het gezamenlijke onderkomen onthuld: 't Dok. Daarbij ook het motto van beide organisaties: "Hier vind je jezelf en elkaar. Gisteren, vandaag en morgen."

2. FINANCIËN

2.1 HET PROCES VAN PLANNING EN CONTROL.

De financiële administratie wordt door het SHC zelf uitgevoerd. Dit wordt gedaan door onze administratief medewerkster. Het financiële beheer / de procuratie ligt bij de directeur en de financiële controle wordt uitgevoerd door de penningmeester. Hierdoor heeft SHC de beperkte mogelijkheden van functiescheiding voor een kleine organisatie optimaal benut.

Het SHC kent in het proces van planning en control de volgende stappen:

- Het opstellen van een begroting voor de jaarlijkse exploitatie en de uitvoering van de bijzondere projecten. De begroting dient als basis voor het aanvragen van exploitatiesubsidie bij de gemeente Stadskanaal.
- Het opstellen van een managementrapportage. Deze rapportages worden per kwartaal opgesteld en geven inzicht in de gerealiseerde inkomsten en uitgaven. Bij de managementrapportage wordt een jaarprognose gemaakt om zo nodig bij te kunnen sturen.
- Het opstellen van de jaarrekening door het kantoor ADBECO in Stadskanaal. Het betreft hier een samenstellingsopdracht met een subsidieverklaring voor de Gemeente Stadskanaal.

Twee bestuursleden voeren een kascontrole uit, waarna aan de directeur en de penningmeester decharge kan worden verleend voor het gevoerde beheer.

Het bestuur voldoet hierbij aan artikel 9 van de statuten.

2.2 RESULTATEN 2025

Het resultaat 2025 geeft het volgende beeld:

Samenvatting	Begroting 2025 €	Rekening 2025 €	Rekening 2024 €
Omzet	145773	208.864	170.001
Kosten	165500	158.028	177.505
Bedrijfsresultaat	-19.727	50.836	-7.504
Renteopbrengsten		5.737	5.770
Resultaat	-19.727	56.573	-1.734

Het goede resultaat ten opzichte van de begroting wordt verklaard door de ontvangst van een legaat van ca. € 50.000. Aan het legaat zijn geen voorwaarden verbonden en het museum wil de middelen o.a. gebruiken voor het inrichten van nieuwe exposities en het deelnemen aan het museumregister.

Het jaar 2025 is vooral gericht geweest op de verhuizing naar de bibliotheek. Hierdoor zijn de museumactiviteiten beperkt uitgevoerd en is met name op schoonmaakkosten bezuinigd. De financiële afwikkeling van de verhuizing vindt in 2026 plaats. De eigen bijdrage van het museum aan de kosten wordt verwerkt als investering van ca. € 10.000 en zal in 10 jaar worden afgeschreven.

De totstandkoming van het Namenmonument heeft financieel neutraal plaats gevonden.

Daarnaast is het resultaat verbeterd door hogere renteopbrengsten. Deze renteopbrengsten zijn een gevolg van de ontvangen voorschotten voor het project ‘Innovatie Kofschip’.

Het resultaat is toegevoegd aan het Eigen Vermogen. Het Eigen Vermogen is verdeeld over de volgende bestemmingsreserves (volgende pagina):

Bestemming resultaat 2025	01-01-2025	Stadskanaal	Westerwolde	Stolpersteine	31-12-2025
Algemene reserve	396	6.000			6.396
Reserve vaste activa	3.982	-3.982			0
Reserve inventaris	13.517	-13.517			0
Reserve educatie	3.559	34.071			37.630
Reserve innovatie/Kofschip	26.529	-26.529			0
Reserve Stolpersteine	1.326			74	1.400
Reserve Stelmakerij	14.545		-14.545		0
Reserve depotvoorzieningen		25.000			25.000
Reserve deelname Museumregister		25.000			25.000
Reserve ontwikkeling nieuwe presentaties		25.000			25.000
	63.854	€ 71.043	-14.545	74	120.426

Voor een totaaloverzicht van de financiële cijfers 2025 verwijzen wij naar het jaarrapport met de balans per 31 december 2025 en de winst- en verliesrekening 2025, dat is opgesteld door ADBECO.

2.3 VOORUITZICHT 2026

De impact van bovengenoemde maatregelen op ons eigen vermogen is in de begroting 2026 als volgt weergegeven.

Opbouw eigen vermogen	€
Algemene reserve	6.396
Reserve Stolpersteine	1.400
Reserve educatie	37.630
Reserve depotvoorzieningen	25.000
Reserve deelname museum register	25.000
Reserve ontwikkeling nieuwe presentaties	25.000
	120.426

We gaan in 2027 starten met de procedure voor toelating tot het Nederlandse Museum-register, het promoten van onze mogelijkheden voor educatie en de ontwikkeling van nieuwe presentaties. Hiervoor worden in 2026 projectplannen gemaakt en de uitvoering zal dan in 2027 en 2028 plaatsvinden.

Balans per	31-12-2025	31-12-2024
Activa	€	€
Materiele vaste activa	1.024	1.967
Vorderingen	282.653	12.637
liquide middelen	27.885	27.0043
	311.562	284.647

	31-12-2025	31-12-2024
Passiva	€	€
Eigen vermogen	120.426	63.854
Kortlopende schulden	191.136	220.793
	311.562	284.647

Winst- en verliesrekening	2025	2024
Inkomsten	€	€
Opbrengsten	13.132	17.049
Subsidiebat en donaties	195.732	152.952
Totaal exploitatiebat en	208.864	170.001

	2025	2024
Kosten	€	€
Personeelskosten		
Lon en salarissen	65.048	64.954
Sociale lasten	3.444	5.641
Pensioenlasten	13.486	7.131
Andere personeelskosten	6.135	37.907

Kosten activiteiten	42.921	33.639
Afschrijvingen materiële vaste activa	943	2.015

Overige bedrijfskosten		
Huisvestingskosten	10.640	15.453
Kantoorkosten	7.752	7.843
Algemene kosten	7.659	2.922

Totaal exploitatielast en	158.028	177.505
Exploitatieresultaat	50.836	-7.504

Financiële bat en lasten	5.737	5.770
--------------------------	-------	-------

Resultaat	56.573	-1.734
-----------	--------	--------

3. COLLECTIE

3.1 HUISVESTING

De Metamorphose van het SHC

2025 was het jaar van de Metamorphose van het SHC, het jaar waarin we na 50 jaar Huize ter Marse gaan verlaten. Na jarenlange voorbereiding en fondsenwerving ging de uitvoering dit jaar echt van start. Er werd een ontwerpbureau voor de nieuwe tentoonstelling aangetrokken, de verbouwing van de bibliotheek werd aanbesteed en het oude gebouw en alles wat er in stond, verhuisklaar gemaakt. Na slechts drie maanden helemaal dicht te zijn geweest, gingen op 17 december 2025 de deuren weer open op de nieuwe locatie.

Van het hele project is een projectverslag en een projectevaluatie gemaakt, waarin het proces, de projectopzet en de resultaten zijn beschreven.

Op Open Monumentendag, zaterdag 13 september, was bezoek voor de laatste keer welkom op de oude locatie. Sindsdien stond alles in het teken van het inpakken en opruimen. Met behulp van Verhuisbedrijf Koning in Veendam die dozen, kisten en inpakpapier leverde, werd gestart met het inpakken en de selectie van stukken die moesten meeverhuizen naar de Continentenlaan.

Ondertussen werd er vanaf augustus op de nieuwe locatie verbouwd: de gehele ruimte werd met houten wanden opnieuw ingedeeld, waarbij verschillende zones werden gecreëerd waar Bibliotheek en Museum naadloos in elkaar overlopen. Anders dan in het oorspronkelijke plan, werden ook de werkruimtes en de archief- en depotruimtes op de begane grond gesitueerd, slechts van het publieksgedeelte voor Museum en Bibliotheek gescheiden door een nieuwe wand.

In november kwam tentoonstellingsbouwer Kloosterboer de door ontwerpbureau XPEX bedachte tentoonstellingsmeubels op de locatie plaatsen en kreeg de nieuwe huisvesting steeds meer vorm.

Ondertussen werd duidelijk dat de gemeente het oude gebouw Ter Marse tot er een herbestemming is gevonden, wilde verhuren aan een vastgoedbeheerder om het te laten bewonen. Zo zou het niet onbeheerd leeg komen te staan, iets dat men vooral tijdens de feestdagen en jaarwisseling wilde voorkomen. Dat had voor het SHC de consequentie dat het gebouw ook echt vóór de Kerstdagen leeg en schoon opgeleverd moest worden. Terwijl op de nieuwe locatie de nieuwe tentoonstelling werd ingericht en zorgvuldig alle voor de nieuwe tentoonstelling ‘uitverkoren’ collectiestukken werden bevestigd, moest ondertussen keihard gewerkt worden om niet alleen de collectie in te pakken, maar ook de oude stellingen, expositie en inventaris van kelder tot zolder, schuur en tuinhuis te ontmantelen. Heel wat aanhangers vol gingen naar de stort en de kringloopwinkel, met spullen die op de nieuwe locatie overbodig waren geworden of niet meer voor hergebruik geschikt. Ook werden zaken als wissellijsten en overbodige vitrines verdeeld onder andere belangstellende musea, en een deel van de collectie uitgeleend aan bijvoorbeeld Stichting Kamp de Beetse en het Glasmuseum in Nieuw-Buinen.

Veel kwam aan op het laatste moment. In de tweede week van december was de oplevering van de verbouwing. In diezelfde week werden de nieuwe stellingen door Bruynzeel in het depot en archief gebouwd, kwam verhuisbedrijf Koning de kantoormeubelen brengen en werd de ICT voor de museale kantooromgeving aangesloten. Ook werd de expositie professioneel uitgelicht.

Na een periode van lange dagen, gingen Bibliotheek en Museum van de Streek, zoals we vanaf dit moment heten, op woensdag 17 december met een feestelijk Open Huis voor al het publiek weer open, en leverde de directeur op 18 december de sleutels van Huize ter Marse in bij de gemeente. Na ruim 50 jaar kwam er een eind aan een lange episode in het bestaan van het Streekhistorisch Centrum.

Wat er in 2026 nog voor de voltooiing moet gebeuren, zijn de plaatsing van de apparatuur voor audiovisuele presentaties in de lezingenzaal, en het uitpakken van de collectie binnen de herinrichting van het archief en depot. Op vrijdag 6 februari 2026 zal de nieuwe locatie met een minisymposium voor relaties en stakeholders officieel worden geopend.

3.2 COLLECTIEREGISTRATIE

Het SHC maakt gebruik van collectieregistratiesoftware van Adlib. Deze software is al enkele jaren geleden uitgefaseerd, krijgt geen nieuwe updates meer en moet dus vervangen worden. Dit speelt in heel Museumland. Na de inventarisatie van de mogelijkheden voor nieuwe software in 2024, toen met verschillende leveranciers gesprekken zijn gevoerd en advies werd ingewonnen, bleek de daadwerkelijke overstap in 2025 tegelijk met de verhuizing en herinrichting, teveel van het goede.

Daarom werd er, zeker in de eerste helft van het jaar, nog gewoon doorgegaan met het invoeren van de nieuwe aanwinsten en het digitaliseren van de collectie in het oude systeem. Een uitdaging was de selectieprocedure: wat gaat mee en wat niet, wat kan er weg en vooral: hoe verwerken we dat in het systeem zodat we alles na de verhuizing nog wel kunnen terugvinden. Lange lijsten werden er aangelegd van ingepakte objecten en nummeringen op de dozen aangebracht. Deze mutaties worden na de verhuizing in het systeem verwerkt.

De volgende collecties staan op het moment van schrijven, medio 2026 in Adlib geregistreerd:

Voorwerpen en textiel: Er staan 11.942 records beschreven. In eerdere jaren werden daarvan al 692 afgestoten. Deze objecten worden volgens de regels van collectieregistratie, niet verwijderd uit het systeem. In het afgelopen jaar kwamen er nog eens 665 afgestoten objecten bij. Hierbij moet worden gedacht aan voornamelijk serviesgoed en huishoudelijke objecten die in de nieuwe context van het museum in de bibliotheek, geen streekhistorisch verhaal meer vertellen. Tijdens Open Monumentendag werden deze af te stoten objecten tegen een vrije gift aangeboden aan ons publiek. Een aantal meer bijzondere en grote objecten, zoals schoolplaten die we dubbel hebben, scheepsmodellen van niet-veenkoloniale schepen en complete theeserviezen, zijn door het bedrijf Museum Depot Shop opgehaald en worden landelijk te koop aangeboden.

Objecten die in langdurig bruikleen zijn gegeven aan derden zoals de Stichting Kamp De Beetse, blijven wel gewoon als zijnde onze objecten in ons systeem maar hebben alleen een andere standplaatsnotering gekregen.

Documenten: het aantal groeide van 41.118 naar 42.394;

Foto's: van 33.664 naar 34.016;

Boeken: Deze collectie is tijdens de verhuizing het meest kritisch tegen het licht gehouden. De verzameling was in de loop der tijd vervuild geraakt met boeken die niet over onze regio gaan, en een deel was ook letterlijk vervuild, namelijk door een schimmel-aantasting. Deze exemplaren zijn zoveel mogelijk vernietigd. Dubbele en niet meer passende boeken zijn aangeboden aan en opgehaald door antiquariaat De Boekenzolder. Van de 6105 titels in het systeem zijn er in 2025 1509 verwijderd.

Audiovisuele materialen: alle videobanden en nog wat filmblikken die tijdens de opruiming boven water kwamen, zijn in 2025 overgedragen aan de Filmbank Groningen. Zij zullen ze gaan digitaliseren en toevoegen aan de online raadpleegbare database van de Groninger Archieven.

In de nieuwe permanente tentoonstelling wordt op verschillende plekken ook oud filmmateriaal van de omgeving getoond. Hiervoor werd dankbaar gebruik gemaakt van de faciliteiten van de Filmbank: zowel voor de selectie door ons ontwerp bureau als voor het beschikbaar stellen ter vertoning van het materiaal. De Filmbank stelde de geselecteerde films, vaak afkomstig uit onze eigen collectie die het SHC al in een eerdere fase naar Groningen had overgebracht, in een optimale kwaliteit beschikbaar, veel beter dan de versies die we zelf op DVD bewaarden. Dat heeft ons doen besluiten alle resterende (kopieën van) videobanden ook naar Groningen over te brengen.

Dia's: Het aantal geregistreerde dia's komt niet overeen met de werkelijke hoeveelheid in de collectie. Deze bestanden zullen bij de overstap naar de nieuwe collectieregistratie worden opgeschoond.

Geluidsdragers: De collectie geluidsdragers bestaat uit cassettebandjes met opnames van interviews uit het verleden en lp's en singles van bijvoorbeeld lokale artiesten. Deze worden niet actief verzameld. Ook bevat deze collectie een aantal 78-toeren platen, die niet streekgebonden zijn maar ooit aan het museum als 'oude objecten' geschonken. Ook deze collectie moet worden opgeschoond.

Beeldbankgroningen.nl

Het aantal foto's dat uit onze collectie te zien is op de provinciale Beeldbank Groningen staat op het moment van schrijven op 24.898, een stijging van ruim 300 afbeeldingen. Eén vrijwilligster houdt zich bezig met het uploaden van nieuwe relevante foto's en dia's uit onze collectie. Daarnaast verwerkt zij wijzigingen en correcties die via de website Beeldbankgroningen.nl worden doorgegeven. Het SHC is na de Groninger Archieven de instelling met de meeste foto's uit de eigen collectie online op deze Beeldbank. Begin 2026 is de vermelding op deze website aangepast naar de nieuwe naam Museum van de Streek.

De fotocollectie is zo via beeldbankgroningen.nl online doorzoekbaar, te bekijken en digitaal te bestellen. In de nieuwe tentoonstelling wordt het mogelijk ook daar kennis te maken met deze voorziening.

Bezoekers aan de Beeldbank kunnen de foto's online aanvragen. We vragen daarvoor € 5,- per foto en € 15,- extra wanneer een foto opnieuw gescand moet worden, bijvoorbeeld in een hogere resolutie. Ook de pers en samenstellers van publicaties maken van deze mogelijkheid gebruik. In totaal werden er ca. 20 daadwerkelijke bestellingen voor één of meerdere foto's ontvangen in 2025. Daarnaast zien we op Facebook dat er herhaaldelijk foto's uit onze collectie van de Beeldbank worden gepost (zonder betaling, maar -meestal- met bronvermelding). Dat dit eigenlijk niet de bedoeling is en dus illegaal, nemen we voor lief.

3.3 COLLECTIEBEHEER EN -BEHOUD

Het SHC draagt als collectiebeheerder verantwoordelijkheid voor het goed en zorgvuldig omgaan met de aan ons toevertrouwde objecten. Daarbij moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan, zoals het bewaren op een stabiele temperatuur en luchtvochtigheid. Vrijwilligster Eveline Smit houdt deze gegevens op onze verschillende locaties, zowel in depot als in de museale ruimtes, nauwkeurig bij. Mogelijkheid tot ingrijpen hebben we echter nauwelijks.

Door een defecte klimaatbeheersing in Huisje Manning waar de kranten en een deel van de documentencollectie waren opgeslagen, is daar schimmel ontstaan. Aangezien deze collecties van grote historische waarde zijn voor de regio, is besloten tot een professio-

nele reiniging, om de stukken schoon te kunnen verhuizen naar de nieuwe locatie. Deze forse investering konden we financieren uit de post 'onvoorzien' op de projectbegroting. De hele aangetaste collectie werd door Polygon/Van Waarde opgehaald en door middel van gammastraling en droogreiniging ontsmet en schoongemaakt. Pas toen de nieuwe Bruynzeelstellingen in het nieuwe archief gereed waren, werden ze door hen weer teruggebracht en zelfs op de juiste plek op de goede volgorde in de stellingen gelegd.

Op de nieuwe locatie hebben we in de backoffice op de begane grond de beschikking over twee aparte ruimtes waar we de archief- en voorwerpendecollectie kunnen bewaren. In de archiefruimte zijn de wanden tot het bouwplafond doorgetrokken zodat we het klimaat hier apart kunnen monitoren en indien nodig reguleren. In de rest van de backoffice zijn deze wanden open aan de bovenkant vanwege het bestaande ventilatiesysteem.

Het is de bedoeling dat de nu nog op de eerste verdieping opgeslagen collectie voorwerpen op termijn ook naar beneden zal verhuizen.

De door schimmel aangetaste kranten en documenten werden door het bedrijf Polygon/Van Waarde opgehaald uit Huisje Manning om professioneel te worden gereinigd.

3.4 AANWINSTEN

Hoewel er veel objecten uit de collectie met het oog op de verhuizing werden afgestoten, kwamen er toch ook nog nieuwe stukken bij. Onder de zoekterm Verwervingsdatum vinden we voor het jaar 2025 54 nieuwe records. Dat betreft zowel documenten, foto's als objecten. Waar mogelijk worden alle schenkingen vastgelegd in een schenkingsovereenkomst waarop naast de naam- en adresgegevens van de aanbrengrer ook de voorwaarden waaronder we de schenking accepteren, vermeld staan. Ook de achtergrond van de objecten wordt hierop zo goed mogelijk vastgelegd.

Het SHC doet geen actieve aankopen om de collectie uit te breiden. Slechts publicaties in de vorm van nieuw uitgebrachte boeken voor onze bibliotheek worden actief aangekocht. Voor alle aanwinsten geldt dat streekgebondenheid een absolute voorwaarde is om in de collectie te worden opgenomen.

Een paar van de opmerkelijkste aanwinsten worden hier uitgelicht:

Objectnummer 08167: Een voorraadpot van de “Goedkoopwinkel” in Musselkanaal.

Een glazen voorraadpot met een hoge hals en glazen stop. Deze voorraadpot is afkomstig uit de kruidenierswinkel van Simon Westers en Jacoba de Wit aan de Schoolkade in Musselkanaal, “De Goedkoopwinkel”. Simon had er een timmerwinkel bij en Jacoba stond in de winkel in de jaren ‘20-’30 van de 20e eeuw. Ze hadden ook kostgangers, een werkvrouw en een wasvrouw. De winkel was tot 1946 in bedrijf. In 1947 zijn ze naar de Schoolstraat verhuisd.

Objectnummer 15937: een ingelijst zelfportret van K.J. van Beekum.

Een getekend zelfportret van Karl van Beekum uit 1956 met een houten lijst, werd door de schenker gevonden in een kringloopwinkel te Assen. Door te googelen kwam het SHC als instelling met regelmatig aandacht voor deze kunstenaar naar voren en werd contact met het SHC opgenomen.

Objectnummer 10087: Medaille van de ‘Kanaalstreektocht’.

Een bronskleurige medaille met een rood-wit-blauw lint en speldje. De medaille heeft als inscriptie “2e Kanaalstreektocht 20-4-’68 W.S.V. Stadskanaal” en een afbeelding van het dan net geopende Cultureel Centrum Geert Teis. Het vermoeden bestaat dat WSV staat voor Wandelsportvereniging Stadskanaal maar onderzoek daarnaar heeft tot op heden geen resultaat opgeleverd.

Objectnummer 10091: Philipsspeldjes

Twee spelden, rood emaille, uit de jaren ‘60 met Philips logo. Deze speldjes zijn door de schenker gevonden in een locker bij de sluiting van de fabriek in Stadskanaal in 2006. De speldjes worden in de nieuwe tentoonstelling bij het onderdeel Philips tentoongesteld.

4. PRESENTATIES

In 2025 was alle aandacht gericht op de verhuizing en herinrichting en er zijn daarom geen wisseltentoonstellingen geweest. In het eerste kwartaal waren er nog wel zondagmiddagactiviteiten, verzorgde Bert Roossien een paar presentaties op aanvraag en kwamen er drie nieuwe nummers van ons tijdschrift Veerten uit.

4.1 ZONDAGMIDDAGACTIVITEITEN

Het seizoen waarin we zondagmiddagactiviteiten organiseren, loopt van oktober tot en met april, dus over het kalenderjaar heen. Deze worden goed bezocht, wat een extra motivatie was om ook bij de herinrichting op de nieuwe locatie in te zetten op goede voorzieningen voor het houden van dergelijke activiteiten. Sinds 2020 houden we deze activiteiten al in de bibliotheek van Stadskanaal.

De volgende activiteiten werden, voortkomend uit het seizoen 2024-2025, dit jaar nog gehouden:

ACTIVITEITEN 2024

Datum	Activiteit	bez.
5 januari	Beeldpresentatie door Bert Roossien over de regionale horeca.	54
19 januari	Nieuwjaarsvisite in het SHC, speciaal voor de donateurs.	40
2 februari	Beeldpresentatie door Bert Roossien over de middenstand in de regio.	95
16 februari	Open podium en Voorleesmiddag. Deze ging niet door wegens te weinig opgaven	
2 maart	Beeldpresentatie door Bert Roossien over de vervening.	100
9 maart	Een lezing in het kader van internationale Vrouwendag door Manuel Claasen over Vrouwen in de literatuur.	9
13 april	Themamiddag: Stadskanaal, haard van verzet en verraad. Met presentaties door Hans Onderwater en Jan-Willem van de Kolk.	120
Totaal aantal bezoekers 2025		418
Totaal aantal bezoekers 2024		560

In de tweede helft van het jaar werden vanwege de voorbereiding op de verhuizing en de verbouwing van de Bibliotheek, geen zondagmiddagactiviteiten georganiseerd.

4.2 DONATEURSACTIVITEITEN

Op zaterdag 5 april 2025 vond de jaarlijkse donateursreis plaats. Deze dagexcursie organiseert de activiteitencommissie al meer dan 30 jaar voor donateurs en vrijwilligers van het SHC. Als er plaats is, zijn introducees ook welkom. De excursies volgen een beproefd programma: vervoer per luxe touringcar, koffie met gebak bij aankomst, een stadswandeling onder leiding van een gids, de middag vrij te besteden en een gezamenlijke avondmaaltijd ter afsluiting. De reis ging dit jaar naar Harderwijk. De bus was dit jaar niet helemaal vol, 37 personen (incl. directeur) gingen mee.

4.3 PRESENTATIES VOOR GROEPEN

Op aanvraag verzorgt het SHC ook voorstellingen op maat voor groepen, bijvoorbeeld voor familiedagen, vrouwenverenigingen en serviceclubs. Dat kon zowel op locatie als in het SHC zelf.

Hoewel Bert Roossien inmiddels met pensioen is, geeft hij op verzoek nog wel eens een presentatie als vrijwilliger ook al is dit geen vanzelfsprekendheid meer. In 2025 gebeurde dat nog 7 keer.

4.4 VEERTEN

Sinds juli 2016 geeft het SHC haar eigen tijdschrift Veerten uit. Ook in 2025 slaagde de redactie er in om drie nummers te maken, jaargang nummer 10. Het doel van Veerten is het publiceren van toegankelijke verhalen die voor veel mensen (nog) herkenbaar zijn uit onze streek, de jonge Veenkoloniën, aangrenzend Westerwolde en de Drentse Monden. Daarnaast wil het tijdschrift laten zien waar het SHC voor staat. De naam Veerten staat voor de culturele en historische verten of horizonnen die we willen verkennen, het woord is afkomstig uit een gedicht van Simon van Wattum.

Veerten telt 44 pagina's per editie. Het blad wordt gedrukt bij Drukwerkdeal.nl in een oplage van 1000 stuks, waarvan we er elk nummer ruim 400 afzetten onder onze donateurs, vrijwilligers, relaties en bibliotheken en er tussen de 150 en 200 worden verkocht in de losse verkoop. Het ligt behalve bij het SHC ook bij de Readshops in Stadskanaal en Ter Apel en de Primera in Musselkanaal en Stadskanaal. Van oude nummers worden pakketten gemaakt met daarin twee nummers voor € 2,50. Deze werden bij de Readshop Stadskanaal en Primera Musselkanaal verkocht. Tijdens de laatste open dag van het SHC, op 13 september, werd tevens een speciale opruimingsactie gehouden om oude nummers tegen een aantrekkelijke prijs aan te schaffen.

Inhoud van de in 2025 verschenen nummers:

Jaargang 10-1, aprilnummer:

Dit was een extra dik themanummer (56 p.) in het kader van 80 jaar bevrijding waar in het voorjaar van 2025 extra bij werd stilgestaan met de volgende artikelen:

- Jan-Willem van de Kolk: de verhalen van de mensen achter de namen op het op 11 april onthulde nieuwe Namenmonument in het Julianapark;
- Henk Dekker: Het drama van soldaat Bernardus Drent uit Musselkanaal;
- Jaap Kok: nieuw onderzoek naar de aanhang van de NSB in Stadskanaal;
- Bert Roossien: Het verloop van de oorlog in de regio in 10 foto's;
- Jan-Willem van de Kolk: interview met historicus Hans Onderwater die in 1977 voor het eerst de lokale geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog vastlegde in zijn boek 'Mobilisatie, Collaboratie, Liberatie'.
- Jaap Meijering: Een dokterspraktijk in oorlogstijd aan de hand van dagboekanteekeningen van apotheker Pieter Bloem;
- Jakob Been: Het werkkamp van de NAD in Ter Apel.
- Ook de vertrouwde rubrieken, zoals de column en de uitgelichte collectiestukken hadden de oorlog als thema.

Jaargang 10-2, septembernummer:

In dit nummer verhalen over o.a. Machinefabriek Thiadens door Jaap Meijering, Radio Reurich door Jan Mooibroek en Jaap Kok beschrijft de ontstaansgeschiedenis van recreatiegebied Het Pagedal. Vaste gastschrijver Jakob Been vertelt deze keer over de gymnastiekvereniging in Ter Apel vòòr de Tweede Wereldoorlog en Bert Roossien bespreekt de geschiedenis van het Provinciale bestuur.

Jaargang 10-3: decembernummer:

Inhoud o.a. Het leven van burgemeester Van Sevenhoven beschreven door Henk Dekker, Jakob Been over het Dülmer Orkest uit Ter Apel, Jaap Meijering over de winkel van Boiten in Stadskanaal, de ruimtelijke ontwikkeling van Stadskanaal na de komst van Philips door Vita Teunissen en Marinke Steenhuis en een afscheidsartikel over Huize ter Marse door Jaap Kok.

Daarnaast in elk nummer de vaste rubrieken: de column van Anne-Greet Wilting over het Veenkoloniale leven, Museumschatten waarin een collectiestuk wordt uitgelicht, Stefans selectie waarin een bijzondere foto wordt besproken en de pagina's met 'eigen' nieuws uit het SHC.

4.5 EDUCATIE

Bij het ontwerp voor de nieuwe semipermanente tentoonstelling op de nieuwe locatie wordt ook een nieuw lesprogramma ontwikkeld voor het basisonderwijs. Leanne Zwama-Kroes ontwikkelt twee verschillende lesbrieven, voor groep 5-6 en groep 7-8. Om dit helemaal op de nieuwe tentoonstelling af te kunnen stemmen, werkte zij samen met tentoonstellingsmakers XPEX. Ze worden het opgeleverd na de heropening, in 2026.

In 2025 ontvingen we op de oude locatie alleen een groep Franse leerlingen van een school uit Caen die jaarlijks een uitwisseling heeft met Ubbo Emmius.

4.6 OPEN MONUMENTENDAG

In 2025 werd OMD in Stadskanaal nieuw leven ingeblazen door de KunstenschoolZG. Het SHC droeg daaraan bij door het al sinds 2018 daarvoor gereserveerde bedrag be-

schikbaar te stellen om folders van te laten drukken. Deze dag werd aangegrepen om voor de allerlaatste keer op de oude locatie open te zijn voor publiek. Ruim 200 mensen grepen deze kans aan om het gebouw van binnen te zien, waarvan een groot deel nog nooit eerder binnen was geweest. Ook een aantal mensen, waaronder donateurs van het SHC, kwam bewust afscheid nemen.

4.7 KNOAL IN WOL

Knoal in Wol is een participatief kunstproject dat we in 2023 hebben opgezet in het kader van de herinrichting. Onder leiding van breikunstenaar en breihistorica Constance Willems breien deelnemers objecten voor de Erfgoedmaquette van Stadskanaal. Het eindresultaat zal worden getoond bij de heropening van de nieuwe locatie. Vanaf augustus werd duidelijk hoeveel ruimte er daadwerkelijk beschikbaar kwam, in een speciaal daarvoor bestemde grote vitrine. Dit bleek niet voldoende om alle gebouwen die er in twee jaar tijd gebreid waren, te kunnen tonen in de vorm waarin het geheel ook echt op een maquette van Stadskanaal lijkt. In overleg met Biblionet werd besloten het geheel op de eerste verdieping te exposeren en de speciale vitrine te gebruiken als etalage om naar boven te verwijzen.

Knoal in Wol zou begin 2026 een eigen opening krijgen. Tijdens het open huis op 17 december was alleen de vitrine met daarin Huize ter Marse, het Kofschip, de Jatrie en het door bewoners en personeel samen gebreide verzorgingshuis Maarsheerd te zien.

Knoal in Wol werd mede mogelijk gemaakt door het Fonds voor Cultuurparticipatie, PPC pallets in Vriescheloo en Transportbedrijf Beens uit Stadskanaal.

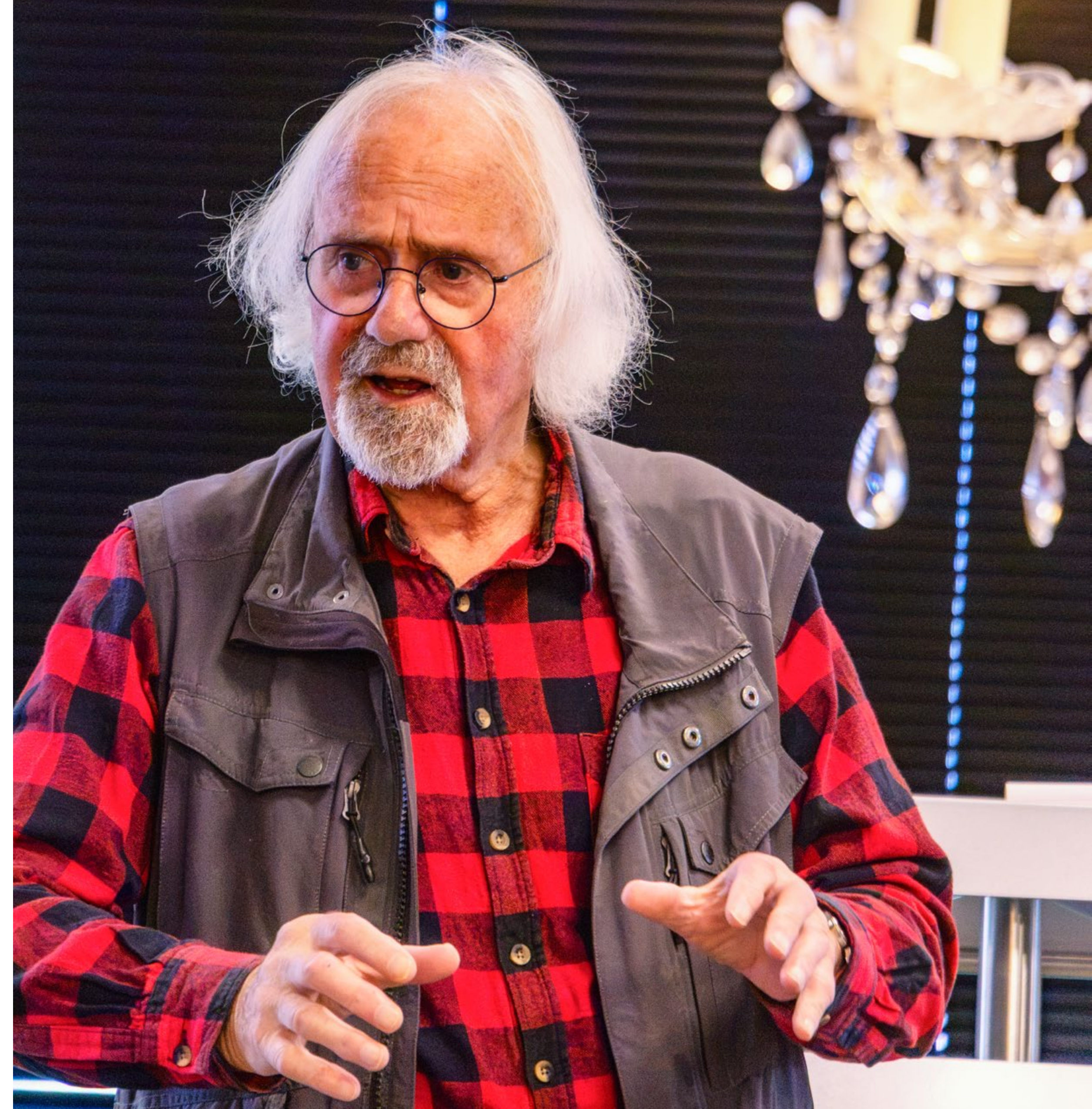
>

De traditionele Nieuwjaarsvisite viel in 2025 op 19 januari en er werden weer veel belangstellenden verwelkomd in het Streekhistorisch Centrum.

Directeur Helen Kämink (links) en vrijwilligster Doetie Ketellapper (midden) verwelkomen een bezoeker aan een zondagmiddagactiviteit die ook in 2025 plaatsvonden in de Bibliotheek.

Manuel Claassen hield op 9 maart 2025 een boeiende lezing ('causerie') rond het thema 'De Vrouw in de Literatuur'.

Op 11 april 2025 werd in het Julianapark in Stadskanaal het Namenmonument onthuld, een initiatief van Jan-Willem van de Kolk en het SHC. Links begeleid SHC-directeur Helen Kämink eregast meneer Pieter van Vollenhoven. Burge-meester Klaas Sloots (met ketting) gaat beiden voor op weg naar het monument.

Met enkele leerlingen van het Stadskanaalster voortgezet onderwijs onthulde Pieter van Vollenhoven het Namenmo-nument.

Voor de onthulling van het Namenmonument waren veel belangstellenden naar het Julianapark gekomen. Ook was er aandacht van de lokale en provinciale pers.

Het Namenmonument staat naast het al aanwezige Monument ‘Voor hen die vielen 1940-1945’. Op het monument staan de namen van personen die vanwege hun verzetswerk in de Tweede Wereldoorlog zijn vermoord.

Op 13 april hield Jan-Willem van de Kolk samen met Hans Onderwater een lezing over diens boek Mobilisatie Collaboratie Liberatie over de Tweede Wereldoorlog in de Kanaalstreek.

Voor de piano zou in het nieuwe onderkomen aan de Continentenlaan geen plek zijn. Die moest dus ook verkocht worden. Een bezoeker speelt tijdens Open Monumenten Dag en hoort dat hij geen slechte aankoop doet.

Op Open Monumenten Dag, 13 september 2025, kwamen ruim 200 mensen een laatste keer het SHC bezoeken. Daar konden ze onder meer objecten die voor het SHC niet langer

Tijdens Open Monumenten Dag werden nog veel oude exemplaren van het tijdschrift Veerten verkocht.

De verhuizing begon op 20 oktober 2025 nog wat voorzichtig met de ontruiming van 'het winkeltje bij de sluis'.

Door de medewerkers van het SHC werden honderden verhuisdozen gevuld en naar beneden gesjouwd, aangezien er boven geen plek was om te stapelen.

Het grootste gedeelte van het Streekhistorisch Centrum werd verhuisd op 3 december 2025.

Aan het eind van de dag was de oude villa zo goed als leeg.

Op de nieuwe locatie werd aan een sprankelende tentoonstelling gewerkt door de ontwerpers van XPEX en de uitvoerenden van Kloosterboer.

Ook het 'winkeltje bij de sluis' kreeg een plek in de nieuwe tentoonstelling. Vrijwilligsters Eveline Smit (op de trap) en Helma Trox (midden) krijgen aanwijzingen van directeur Helen Kämink.

Het archief zal worden opgeborgen in nieuwe stellingen van Bruynzeel.

Vrijwilligers Jan Roorda en Arie Stenekes hangen rails op in het 'Kunst van Knoalsters Kabinet'.

Helen Kämink namens Museum van de Streek (voorheen SHC), Egbert Hofstra namens de gemeente Stadskanaal en Rachel van den Hoogen namens Biblionet openen het gebouw van museum en bieb voor het publiek op de Open Dag van 17 december 2025.

Medewerkers en bezoekers op de Open Dag van 17 december 2025.

Belangstellenden bekijken de nieuwe tentoonstelling op de Open Dag van 17 december 2025.

Directeur Helen Kämink van Museum van de Streek leidt belangstellenden door de nieuwe tentoonstelling.

5. SAMENWERKING

In dit hoofdstuk volgt een overzicht van projecten en samenwerkingsverbanden met anderen waar het SHC (nog) in participeerde.

5.1 JATRIE

Het SHC was sinds 2008 eigenaar van de Groninger steilsteven Jatrie, maar het onderhoud en de exploitatie waren ondergebracht in een aparte stichting Jatrie. Op 30 januari 2025 werd het eigendom van het schip officieel bij de notaris aan de Stichting Jatrie overgedragen, waarmee ook de verantwoordelijkheid van het SHC voor het schip vervalt. Helen Kämink blijft op persoonlijke titel secretaris van de stichting Jatrie en daarmee ook van de stichting Snikkevaart die het schip de Dieverdoatsie exploiteert.

5.2 80 JAAR BEVRIJDING

In 2025 werd landelijk stilgestaan bij 80 jaar Bevrijding, na het einde van de Tweede Wereldoorlog.

Op initiatief van Jan-Willem van de Kolk was het SHC penvoerder van de realisatie van een namenmonument in het Julianapark.

Op vrijdagmiddag 11 april 2025 vond de onthulling van het Namenmonument plaats dat naast het algemene oorlogsmonument is neergezet in het Julianapark in Stadska-

naal. Het monument is een eerbetoon aan 16 inwoners uit de voormalige gemeenten Onstwedde en Wildervank (Stadskanaal-Noord) die omkwamen vanwege hun verzetsdaden tijdens de Tweede Wereldoorlog. De namen worden vergezeld door de tekst “Er was verzet. Verzet dat bloed, zweet en tranen kostte. Toen velen zwegen” van historicus Hans Onderwater en een afbeelding van drie margrieten. De margrieten werden, vaak als sieraad, gedragen na de geboorte van prinses Margriet op 19 januari 1943. De bloemen waren tijdens de Tweede Wereldoorlog een symbool van hoop, verzet en verbondenheid en later van bevrijding en vrijheid.

Hoe symbolisch was het dus dat prinses Margriet het monument zou onthullen. Helaas was zij verhinderd door een eerder opgelopen blessure, maar werd zij waardig vervangen door haar man, Mr. Pieter van Vollenhoven. Hij sloot aan in de stille stoet die voorafgaand aan de onthulling vertrok vanaf Ubbo Emmius in de Stationslaan. Leerlingen, inwoners van Stadskanaal en nabestaanden van de verzetsmensen liepen samen met de burgemeester en de Commissaris van de Koning naar het monument in het park waar zich ook veel toeschouwers hadden verzameld.

Na enkele toespraken onthulde Mr. Pieter van Vollenhoven samen met enkele jongeren het monument, gevolgd door een minuut stilte. De Stadskanaalster zanger Kaj Mulder zong het Wilhelmus terwijl leden van Scoutinggroep Stadskanaal de vlag hesen. Na dit plechtige moment was er nog een korte nazit in de school.

Het Namenmonument is ontworpen door Hetty Schuiling van Mijn Staal, vervaardigd door Eric Koops en Dicky Brouwer van Schutte Metaal en geplaatst door Stein Smit van Goed Bezig. Het monument kwam tot stand dankzij bijdragen van de gemeente Stadskanaal, Stichting Wildervankfonds, het SK&Lfonds, het BSPfonds en particulieren.

De verhalen bij de namen op het monument waren te lezen in het Bevrijdingsnummer van Veerten.

De lokale omroep RTVeen zond de onthulling live uit en zette de opname vervolgens op YouTube. De uitzending is hier terug te kijken:

<https://youtu.be/8U2jNHTjfuU?si=-74TRR3BlB3eMq5t>

5.3 DE OUDE STELMAKERIJ IN SELLINGEN

Met de verzelfstandiging van de Oude Stelmakerij, van 2012 tot 2024 een dependance van het SHC over de geschiedenis van Westerwolde, liep het in 2025 slecht af. De gemeente Westerwolde besloot ondanks de afspraken die er met de nieuwe stichting Oude Stelmakerij waren gemaakt, het gebouw per direct te verkopen. Het gebouw werd zodoende ontmanteld en ging niet meer open voor bezoekers. Bruiklenen werden naar de eigenaren teruggebracht en de eindafrekening met de gemeente Westerwolde door het SHC werd opgemaakt. Hiermee kwam niet alleen een einde aan de dependance van het SHC, maar ook aan de voorziening in Sellingen als tentoonstellingsruimte/museum en toeristisch informatiepunt.

5.4 OVERIGE PRESENTATIES EN SAMENWERKING

Het SHC is aanwezig op Facebook en Instagram. Facebook wordt daarbij actiever gebruikt dan Instagram. Deze media worden met name gebruikt om activiteiten aan te kondigen.

Aan het begin van 2026 staat het aantal volgers op Instagram op 730, op Facebook heeft het SHC meer dan 1000 volgers.

Het SHC verleende in 2025 voor het laatst onderdak aan vier bijeenkomsten van de Stadskanaalster Leeskringen. Deze groepen staan onder leiding van Adriaan Wiersma en zijn oud-collega van de bibliotheek Frank Meijer. Deze groepen verhuizen om persoonlijke redenen niet mee naar de bibliotheek, hoe logisch dat ook zou zijn.

Het SHC is lid van de koepelorganisatie Erfgoedpartners en van de Coöperatie Sterke Musea en ook van marketingorganisatie ZO!Groningen die Zuidoost-Groningen promoot op het gebied van recreatie en toerisme.

6. BEZOEKERS

In 2025 hebben we in totaal ongeveer 600 bezoekers getrokken. Dat dit niet exact is te zeggen, komt door de laatste open dag waarop we door de stormloop, niet exact konden bijhouden hoeveel mensen er geweest zijn. We kijken er naar uit op de nieuwe locatie weer meer mensen bij onze tentoonstellingen en activiteiten te kunnen ontvangen en een volwaardig programma te kunnen aanbieden.

Nog een keer uit eten met alle archiefmedewerkers van het Streekhistorisch Centrum, dat voortaan door het leven zal gaan onder de naam Museum van de Streek.

Op 18 december 2025 deed directeur Helen Kämink voor de laatste keer de deur van het Streekhistorisch Centrum dicht. Na vijftig jaar komt er een eind aan het SHC in Huize ter Marse.

Na de verhuizing was de oude villa zo goed als leeg. In het kantoor stond het kort voor de verhuizing nog vol met werkplekken, opbergmeubelen en archiefdozen.

Directeur Helen Kämink overhandigde op 18 december 2025 de sleutels van Huize ter Marse aan Richard Warmink, vastgoedbeheerder van de gemeente Stadskanaal.